

บทที่ 2 ผลการศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานศึกษาวิจัยในสาขาการค้าระหว่างประเทศในอดีตที่ผ่านมาให้ความสนใจต่อการตอบสนองของราคาสินค้าและกำไรของหน่วยผลิตต่อความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน Krugman (1987) ใช้วิธีการ Pricing to Market (PTM) เพื่ออธิบายถึงการเบี่ยงเบนออกจากกฎราคาเดียว (Law of one price) ซึ่งเป็นผลลัพธ์ในตลาดที่มีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ว่าเป็นผลมาจากการมีอำนาจเหนือตลาดหรือการตั้งราคาลำเอียงโดยผู้ขาย (ผู้ส่งออก) กล่าวคือเมื่อใดก็ตามที่ผู้ส่งออกในประเทศใดประเทศหนึ่งสามารถใช้อำนาจเหนือตลาดของตนเอง ความผันผวนในอัตราแลกเปลี่ยนรวมถึงผลกระทบอื่น ๆ ต่อต้นทุนการผลิตจะส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนราคาส่งออกและรวมถึงส่วนหือมราคา (mark-up) ในตลาดส่งออกต่างๆในระดับที่แตกต่างกัน⁵ ตัวอย่างของการศึกษาที่ประยุกต์ใช้วิธี PTM ในการทดสอบอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกสินค้าของประเทศผู้ส่งออก ได้แก่ Knetter (1993) ใช้วิธี PTM เพื่อทดสอบพฤติกรรมการตั้งราคาลำเอียงของสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกของประเทศ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เยอรมนี และญี่ปุ่น โดยพบว่าผู้ส่งออกมีการปรับราคาสินค้าอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนอย่างไม่เท่าเทียมกันในแต่ละตลาด Alexius and Vredin (1992) ทำการศึกษาพฤติกรรมการปรับราคาสินค้าส่งออกของสวีเดนที่ตอบสนองต่อความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนในตลาดปลายทาง 5 แห่ง ผลการศึกษาพบความแตกต่างในการตอบสนองของราคาสินค้าส่งออกต่อความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน แสดงถึงพฤติกรรมการตั้งราคาลำเอียงในการส่งออกสินค้าของประเทศสวีเดน Griffith and Mullen (2001) ใช้วิธีการ PTM เพื่อศึกษาการส่งออกข้าวของประเทศออสเตรเลียพบว่าราคาส่งออกข้าวในตลาดต่างๆมีการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่แตกต่างกันแสดงว่าผู้ส่งออกข้าวของออสเตรเลียสามารถใช้อำนาจเหนือตลาดในการตั้งราคาลำเอียงในการส่งออกข้าว

อย่างไรก็ตามมีข้อวิจารณ์ในเชิงทฤษฎีว่าระดับความสามารถในการส่งผ่านผลจากการปรับเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนไปยังราคาส่งออกดังกล่าวหรือความสามารถในการทำ Pricing to Market ไม่ได้มีความสัมพันธ์ที่ชัดเจนกับค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา (price elasticity of demand) ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการใช้อำนาจเหนือตลาดของผู้ผูกขาดและการกำหนดส่วนหือมราคา นอกจากนี้วิธี PTM ไม่ได้คำนึงถึงพฤติกรรมตอบสนองเชิงกลยุทธ์กันระหว่างคู่แข่งกันเข้าไว้ในแบบจำลอง ดังนั้นจึงไม่มีความเชื่อมโยงกันโดยตรงระหว่างระดับความสามารถในการทำ PTM และระดับความสามารถในการกำหนดส่วนหือมราคาหรืออำนาจเหนือตลาด การค้นพบที่มีการตั้งราคาสินค้าแบบ PTM ในตลาดส่งออกจึงเป็นเพียงแค่การปฏิเสธข้อสมมติฐานว่าสินค้าในตลาดโลกมีเพียงราคาเดียว ซึ่งการที่สินค้าชนิดเดียวกันมีราคาต่างกันในตลาดต่างๆอาจมีสาเหตุมาจากปัจจัยอื่นๆนอกจากอำนาจเหนือตลาด เช่น นโยบายคุ้มครองกันทางการค้าของประเทศผู้นำเข้า เป็นต้น (Goldberg and Knetter, 1999)

การศึกษาทางด้านการจัดการองค์กรอุตสาหกรรมเชิงประจักษ์แนวใหม่ (New empirical industrial organization หรือ NEIO) จะวัดระดับการแข่งขันหรือระดับอำนาจเหนือตลาดในอุตสาหกรรมใดอุตสาหกรรมหนึ่งโดยใช้ส่วนเกินราคาต่อต้นทุนส่วนเพิ่ม (mark-up of price over marginal cost) หรือเรียกว่า Lerner

⁵ วิธีการ PTM จะทำการประมาณค่าความยืดหยุ่นของราคาสินค้าส่งออกในตลาดปลายทางต่ออัตราแลกเปลี่ยนของประเทศผู้ส่งออก ในกรณีที่ผลการประมาณค่าเชิงเศรษฐมิติพบว่าค่าความยืดหยุ่นของราคาส่งออกต่ออัตราแลกเปลี่ยน (exchange rate transmission elasticity) มีค่าน้อยกว่า -1 เป็นการแสดงถึงความสามารถของผู้ส่งออกในการใช้อำนาจเหนือตลาดในการตั้งราคาสินค้าส่งออก และในกรณีที่พบว่าค่าความยืดหยุ่นดังกล่าวมีความแตกต่างกันในแต่ละตลาดส่งออกหมายความว่าผู้ส่งออกมีความสามารถในการปรับส่วนหือมราคาในแต่ละตลาดไม่เท่ากันหรือมีการตั้งราคาลำเอียงนั่นเอง

index⁶ ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับการแข่งขันระหว่างหน่วยผลิตในตลาดและค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคา จึงอาจพบได้ว่าหน่วยผลิตบางหน่วยมีอำนาจเหนือตลาดสูงมากทั้งที่มีจำนวนคู่แข่งในตลาดมาก ทั้งนี้เนื่องจากเส้นอุปสงค์ต่อสินค้ามีค่าความยืดหยุ่นต่อราคาต่ำ อย่างไรก็ตามการประมาณค่าพารามิเตอร์เชิงพฤติกรรมของหน่วยผลิต (conduct parameter) รวมถึงค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อสินค้าของแต่ละหน่วยผลิต ตามแนวคิด NEIO จำเป็นต้องใช้ข้อมูลด้านราคาและปริมาณสินค้ารวมถึงรายละเอียดต้นทุนการผลิตของทุกๆ หน่วยผลิตในตลาดซึ่งทำได้ยาก

วิธีการวัดอำนาจเหนือตลาดอีกทางเลือกหนึ่งคือการวัดระดับการแข่งขันโดยใช้ค่าความยืดหยุ่นของเส้นอุปสงค์คงเหลือ (residual demand curve) ที่หน่วยผลิตหนึ่งต้องเผชิญในตลาด (Baker and Bresnahan 1988) การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับอำนาจเหนือตลาดของผู้ขายรายใดรายหนึ่งสามารถทำได้โดยพิจารณาความลาดชัน (slope) หรือความยืดหยุ่นของเส้นอุปสงค์คงเหลือต่อราคาของผู้ขายแต่ละรายจะต้องเผชิญ โดยฟังก์ชันอุปสงค์คงเหลือแสดงความสัมพันธ์ระหว่างราคาตลาดและปริมาณสินค้าของผู้ขายรายหนึ่ง ซึ่งได้รวมเอาผลกระทบจากการตอบสนองของอุปทานของผู้ขายรายอื่นๆ ในตลาดเข้าไว้ด้วย ภายใต้ตลาดแข่งขันอย่างสมบูรณ์ ราคาขายของผู้ผลิตแต่ละรายจะถูกกระทบโดยการเปลี่ยนแปลงอุปทานและต้นทุนการผลิตของหน่วยผลิตอื่นๆ ในตลาดเท่านั้น ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงปริมาณการผลิตและต้นทุนการผลิตของหน่วยผลิตนั้นเพียงหน่วยเดียวไม่มีผลกระทบต่อราคาตลาด เส้นอุปสงค์คงเหลือจึงมีลักษณะเป็นเส้นขนานกับแกนนอน ในที่นี้ค่าความยืดหยุ่นของเส้นอุปสงค์คงเหลือจะมีค่าติดลบสูงยิ่งจนเข้าใกล้ค่าลบอนันต์ (negative infinity) ในทางตรงกันข้าม ถ้าการเปลี่ยนแปลงในราคาตลาดเกิดจากการเปลี่ยนแปลงปริมาณการผลิตหรือต้นทุนการผลิตของหน่วยผลิตใดหน่วยผลิตหนึ่ง แสดงว่าหน่วยผลิตนั้นมีอำนาจเหนือตลาด หมายความว่าหน่วยผลิตนั้นสามารถใช้อำนาจเหนือตลาดในการกำหนดราคาสินค้าโดยการควบคุมปริมาณการผลิตของตน ในกรณีนี้ค่าความยืดหยุ่นของเส้นอุปสงค์คงเหลือจะมีค่าจำกัด (finite) และติดลบ

ในอดีตที่ผ่านมาได้มีการประยุกต์ใช้เทคนิคทั้งสองชนิดในการวัดระดับอำนาจเหนือตลาดในตลาดภายในประเทศตามแนวคิด NEIO เพื่อวัดอำนาจเหนือตลาดในระดับการค้าระหว่างประเทศเช่นกัน โดยปกติแล้ว การใช้เทคนิคแรกเพื่อวัดอำนาจเหนือตลาดในระดับการค้าระหว่างประเทศนั้นเป็นไปได้ยาก เนื่องจากต้องใช้ข้อมูลราคาสินค้าและต้นทุนการผลิตของหน่วยผลิตทุกราย (firm specific price and cost) ในตลาดการค้าระหว่างประเทศ ในทางตรงกันข้ามเทคนิคที่สองหรือการประมาณค่าเส้นอุปสงค์คงเหลือ (RDE) เพื่อวัดระดับการแข่งขันนั้นมีความเหมาะสมมากกว่า เนื่องจากต้องการใช้แค่ข้อมูลราคาตลาดและปริมาณสินค้ารวมในตลาด (aggregate market price and quantity) เท่านั้น

Goldberg and Knetter (1999) เป็นผู้บุกเบิกนำเอาวิธีการประมาณค่าเส้นอุปสงค์คงเหลือของ Baker and Bresnahan (1988) มาใช้วัดระดับการแข่งขันในตลาดส่งออกเบียร์ของเยอรมัน ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศแคนาดา ประเทศอังกฤษ และประเทศฝรั่งเศส และวัดระดับการแข่งขันในตลาดส่งออกกระดาษของสหรัฐอเมริกา ได้แก่ ประเทศอิตาลี ประเทศอังกฤษ และประเทศเยอรมัน ภายหลังจากนั้นวิธีการประมาณค่าเส้นอุปสงค์คงเหลือได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการวัดระดับการแข่งขันในตลาดส่งออก ตัวอย่างเช่น Silvente (2005) ศึกษาการแข่งขันในตลาดส่งออกกระเบื้องเซรามิกของอิตาลีและสเปน จำนวน 16 แห่ง ในขณะที่ Tasdokan, Tsakiridou and Mattas (2005) ประมาณค่าอำนาจเหนือตลาดของประเทศผู้ส่งออกน้ำมันมะกอกรายใหญ่ อิตาลี สเปน และกรีซ ในตลาดกลุ่มประเทศยุโรป (EU market) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง Glauben and Loy (2003) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกสินค้า

⁶ $L = \frac{P - MC}{P}$ เมื่อ L คือ Lerner index ในขณะที่ P คือราคาสินค้า และ MC คือต้นทุนการผลิตส่วนเพิ่ม

หมวดอาหารของประเทศเยอรมนีโดยใช้ทั้งวิธี RDE และ PTM เมื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาที่ได้จากทั้งสองวิธีแล้วพบว่ามีความขัดแย้งกัน โดยพบว่าการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนมีผลกระทบต่อการศึกษาการเปลี่ยนแปลงราคาส่งออกสินค้าในหมวดอาหารไปยังตลาดส่งออกแหล่งต่างๆอย่างมีนัยสำคัญแสดงถึงการมีอำนาจเหนือตลาดภายใต้วิธีการ PTM แต่อย่างไรก็ตามผลการประมาณค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคากลับพบว่าไม่มีค่าไม่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญแสดงว่าเยอรมนีไม่ได้มีอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกอาหารแต่อย่างใด ภายใต้วิธีการ RDE โดย Glauben and Loy (2003) ได้ให้เหตุผลถึงผลการศึกษาที่ขัดแย้งกันดังกล่าวว่า พฤติกรรมการตั้งราคาแบบ PTM อาจเกิดขึ้นได้แม้ในตลาดที่มีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ในกรณีที่ผู้ส่งออกมีต้นทุนในการปรับราคาสินค้า (menu cost) ในแต่ละตลาดแตกต่างกัน หรือเกิดจากสัญญาซื้อขายระยะยาวที่ผู้ส่งออกมีกับผู้นำเข้าในบางตลาด ทำให้การปรับตัวของราคาสินค้าต่อการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนแตกต่างกัน Glauben and Loy (2003) ยังได้สรุปว่าแบบจำลอง RDE มีความเหมาะสมในการศึกษาอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกสินค้ามากกว่าแบบจำลอง PTM เนื่องจากได้รวมเอาพฤติกรรมการแข่งขันกันระหว่างผู้ส่งออกในแต่ละตลาดเข้าไว้ในแบบจำลองอย่างชัดเจน อีกทั้งวิธี RDE ยังสามารถวัดค่าระดับ (degree) ของอำนาจเหนือตลาดออกมาเป็นตัวเลขได้อย่างชัดเจน ในขณะที่ผลการศึกษาโดยวิธี PTM เป็นเพียงแค่การปฏิเสธหรือยอมรับสมมติฐานกฎราคาเดียวในตลาดแข่งขันสมบูรณ์เท่านั้น

ด้วยเหตุนี้วิธีการประมาณค่าความยืดหยุ่นของเส้นอุปสงค์คงเหลือหรือ RDE จึงถูกนำมาใช้ในการวัดอำนาจเหนือตลาดของประเทศผู้ส่งออกอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน และมีได้ถูกจำกัดเพื่อใช้วัดอำนาจเหนือตลาดและระดับการแข่งขันสำหรับสินค้าอุตสาหกรรมเท่านั้น แต่วิธีการดังกล่าวสามารถใช้วัดอำนาจเหนือตลาดและระดับการแข่งขันในตลาดสินค้าใดๆที่มีลักษณะดังนี้ได้⁷ คือ (1) มีผู้ผลิตรายใหญ่เป็นผู้นำตลาด (Stackelberg model) หรือ (2) สินค้าในตลาดมีลักษณะและคุณภาพแตกต่างกัน (product differentiation) นอกจากนี้วิธี RDE ถูกนำมาประยุกต์ใช้กับสินค้าเกษตรประเภทต่างๆอีกด้วย อาทิเช่น Carter, MacLaren and Yilmaz (1999) ใช้วิธีการประมาณค่าความยืดหยุ่นของเส้นอุปสงค์คงเหลือเพื่อวัดระดับการแข่งขันระหว่างประเทศผู้ส่งออกข้าวสาลี อันได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา และสหรัฐอเมริกา ไปยังประเทศญี่ปุ่น ผลการศึกษานี้ให้เห็นว่าตลาดการนำเข้าข้าวสาลีของประเทศญี่ปุ่นไม่ได้มีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ โดยประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำทางด้านราคา (price leader) ในขณะที่ออสเตรเลียและแคนาดาเป็นผู้รับเอาราคา (price taker)

ถึงแม้ว่าการค้าข้าวของโลกจัดว่าเป็นตลาดที่มีลักษณะเบาบาง (thin market) ปริมาณข้าวที่ซื้อขายกันในตลาดโลกคิดเป็นเพียงแค่ร้อยละ 7.7 ของปริมาณผลผลิตข้าวของโลกในปี พ.ศ. 2554 แต่ประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ 5 ประเทศ อันได้แก่ ไทย เวียดนาม อินเดีย ปากีสถาน และสหรัฐอเมริกา มีปริมาณการส่งออกรวมกันมากกว่าร้อยละ 80 ของปริมาณส่งออกข้าวรวมของโลก ทำให้เกิดข้อสงสัยถึงพฤติกรรมการแข่งขันและอำนาจเหนือตลาดของประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่นี้ดังกล่าวดังกล่าวโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก ในอดีตที่ผ่านมามีความพยายามในการประมาณค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อการนำเข้าข้าวและอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกข้าวของประเทศไทย เช่น Yumkella *et al.* (1994) ใช้แบบจำลอง PTM เพื่อศึกษาอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกข้าวของประเทศไทยและสหรัฐอเมริกาไปยังตลาดปลายทาง 4 แห่ง ได้แก่ ฮองกง มาเลเซีย ซาอุดีอาระเบีย และสิงคโปร์ โดยใช้ข้อมูลในช่วง พ.ศ. 2523 – 2530 ผลการศึกษาแสดงว่าประเทศไทยมีอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกข้าวคุณภาพสูงและข้าวนี้ โดยพิจารณาจากการตอบสนองของราคาส่งออกข้าวต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนในแต่ละตลาดมี

⁷ Baker and Bresnahan (1988)

ความแตกต่างกันหรือผู้ส่งออกข้าวของไทยมีการตั้งราคาลำเอียงในการส่งออกข้าวไปยังตลาดแหล่งต่างๆ นอกจากนั้นยังสรุปว่าอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกข้าวของไทยนอกจากจะเกิดจากลักษณะและคุณภาพข้าวของไทยแล้วยังอาจจะเกิดจากนโยบายการค้าของประเทศคู่ค้า เช่น การค้าขายต่างตอบแทนแบบรัฐต่อรัฐอีกด้วย ในทำนองเดียวกัน อุษา (2553) ใช้วิธี PTM ในการศึกษาความสามารถในการส่งผ่านผลกระทบบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนต่อราคาส่งออกข้าวหอมมะลิของไทยไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา จีน ฮังการี สิงคโปร์ กานา แคนาดา ไโอเวอร์โคท ออสเตรเลีย มาเลเซีย และฝรั่งเศส โดยใช้ข้อมูลในช่วง พ.ศ.2541 ถึง 2551 ผลการศึกษาพบว่าตลาดส่งออกข้าวหอมมะลิของไทยเหล่านี้ไม่ได้เป็นตลาดแข่งขันสมบูรณ์เนื่องจากการตั้งราคาลำเอียงในแต่ละประเทศ แต่อย่างไรก็ตามผลการศึกษาที่ว่าประเทศไทยมีอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกข้าวยังเป็นที่ยังสงสัยเนื่องจากแบบจำลอง PTM ที่ใช้ยังมีจุดอ่อนเชิงทฤษฎีดังเช่นที่ Glauben and Loy (2003) ได้ชี้ให้เห็นว่า แบบจำลอง PTM ไม่ได้คำนึงถึงการตอบสนองทางด้านอุปทานระหว่างคู่แข่งชั้น นอกจากนั้นวิธี PTM เป็นเพียงแค่การปฏิเสธสมมติฐานราคาเดียวหรือเป็นหลักฐานถึงการตั้งราคาลำเอียงโดยผู้ส่งออก อีกทั้งยังไม่สามารถวัดระดับ (degree) ของอำนาจเหนือตลาดออกมาเป็นตัวเลขให้เห็นอย่างชัดเจน

Warr and Wollmer (1997) ทำการศึกษาอำนาจเหนือตลาดของประเทศไทยในการส่งออกข้าวโดยการประมาณค่าสมการอุปสงค์ต่อข้าวส่งออกของไทยโดยรวมในตลาดโลกโดยมีข้อสมมติว่าข้าวสาลีของสหรัฐอเมริกาเป็นสินค้าทดแทนกับข้าวของไทย ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลรายไตรมาสในช่วง พ.ศ. 2519 - 2531 ผลการประมาณค่าแสดงว่าอุปสงค์ต่อข้าวส่งออกของไทยมีการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงราคาข้าวส่งออกของไทยค่อนข้างสูง ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาข้าวส่งออกของไทยมีค่าอยู่ระหว่าง -1.2 ถึง -1.9 และมีนัยสำคัญเชิงสถิติ และสรุปว่าประเทศไทยมีอำนาจเหนือตลาดในตลาดการค้าข้าวของโลก รวมถึงมีข้อเสนอแนะว่าประเทศไทยควรมีนโยบายเพื่อเพิ่มราคาข้าวเปลือกในประเทศให้สูงขึ้นซึ่งจะทำให้ประเทศไทยได้ประโยชน์จากอัตรากำไร (term of trade) ที่ดีขึ้นและเป็นการกระจายรายได้ให้แก่เกษตรกรที่ยากจนภายในประเทศอีกด้วย แต่อย่างไรก็ตามดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาเป็นเพียงแค่ปัจจัยหนึ่งที่กำหนดอำนาจเหนือตลาด ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่สำคัญที่จำเป็นต้องพิจารณาถึงด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมการแข่งขันกันระหว่างคู่แข่งชั้น

ในการศึกษาคั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดระดับอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกข้าวของประเทศไทย โดยมีประเด็นการศึกษาที่แตกต่างจากงานศึกษาที่ผ่านมาในอดีตดังนี้ การศึกษาคั้งนี้เลือกทำการศึกษาแต่เฉพาะตลาดส่งออกข้าวที่สำคัญใน 4 ภูมิภาค อันได้แก่ จีน อินโดนีเซีย สหรัฐอเมริกา และแอฟริกาใต้ และแยกประเภทข้าวส่งออกออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ข้าวขาว ข้าวหอมมะลิ ข้าวเหนียว และข้าวหนึ่ง ซึ่งต่างจากงานศึกษาของ Yumkella et al. (1994) เนื่องจากโครงสร้างตลาดการส่งออกข้าวของไทยได้เปลี่ยนไปจากอดีต ตลาดเกิดใหม่ในทวีปแอฟริกาอย่างประเทศแอฟริกาใต้มีความสำคัญต่อการส่งออกข้าวของไทยเพิ่มขึ้นอย่างมาก และงานศึกษานี้ยังต่างจาก Warr and Wollmer (1997) ที่ทำการศึกษาแต่เฉพาะข้าวส่งออกของประเทศไทยโดยรวมซึ่งไม่เหมาะสมเนื่องจากข้าวส่งออกของไทยแต่ละชนิดมีคุณลักษณะแตกต่างกันมาก การศึกษาอำนาจเหนือตลาดโดยใช้ข้อมูลข้าวส่งออกโดยรวมทำให้บทบาทและความสำคัญของ product quality differentiation ลดลงและนำไปสู่ข้อสรุปเกี่ยวกับอำนาจเหนือตลาดที่ผิดพลาดได้ อีกทั้งในงานของ Warr and Wollmer (1997) ซึ่งใช้ข้อมูลการค้าข้าวของโลกในช่วงปี พ.ศ. 2519 - 2531 และมีข้อสมมติว่าข้าวสารส่งออกของไทยมีการทดแทนกันกับข้าวสาลีของประเทศอเมริกาซึ่งไม่น่าจะเป็นจริงในปัจจุบัน เนื่องจากโครงสร้างตลาดการค้าข้าวของโลกได้เปลี่ยนไปมากแล้ว ในปัจจุบันคู่แข่งสำคัญที่ทดแทนกับข้าวสารส่งออกของไทยน่าจะเป็นข้าวสารส่งออกของเวียดนามและอินเดียซึ่งมีคุณลักษณะใกล้เคียงกับข้าวสารของไทยมากกว่าข้าวสาลีของสหรัฐอเมริกา นอกจากนั้นงานศึกษาคั้งนี้เลือกใช้วิธี RDE ในการประมาณค่าอำนาจ

เหนือตลาดในการส่งออกข้าวของไทย โดยวิธี RDE นี้มีข้อดีในเชิงทฤษฎีคือมีการคำนึงถึงพฤติกรรมการแข่งขันกันระหว่างคู่แข่งชั้นในตลาดและรวมเอาผลการตอบสนองทางด้านอุปทานดังกล่าวเข้าไปในแบบจำลองอย่างชัดเจนซึ่งแตกต่างจากงานศึกษาของ Yumkella *et al.* (1994) ที่ใช้แบบจำลอง PTM และงานศึกษาของ Warr and Wollmer (1997) ที่ใช้แบบวิธีการประมาณค่าสมการอุปสงค์ต่อข้าวส่งออกของไทย เนื่องจากทั้งสองวิธีนี้ไม่ได้คำนึงผลของการตอบสนองทางด้านอุปทานของคู่แข่งชั้นซึ่งมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในตลาดการค้าข้าวของโลกในปัจจุบันโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแข่งขันระหว่างประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ 3 ราย อันได้แก่ ไทย เวียดนาม และอินเดีย

กล่าวโดยสรุปการประมาณค่าเส้นอุปสงค์คงเหลือที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับการวัดระดับอำนาจเหนือตลาดของผู้ส่งออกข้าวไทยในตลาดการค้าระหว่างประเทศมากกว่าวิธีที่ใช้ในการศึกษาของ Yumkella *et al.* (1994) และ Warr and Wollmer (1997) ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ ประการแรก สินค้าข้าวในตลาดการค้าระหว่างประเทศมีความแตกต่างกันเชิงคุณภาพอย่างมาก (product differentiation) ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้ค่าความยืดหยุ่นของเส้นอุปสงค์คงเหลือจะเป็นตัวประมาณค่าที่ดีของอำนาจเหนือตลาด (Baker and Bresnahan, 1988) ประการที่สอง แบบจำลอง RDE มีข้อดีตรงที่คำนึงถึงพฤติกรรมการแข่งขันกันระหว่างคู่แข่งชั้นในตลาดซึ่งน่าจะเป็นปัจจัยที่สำคัญในการกำหนดอำนาจเหนือตลาดในตลาดการค้าข้าวของโลกในปัจจุบัน ประการที่สาม วิธี RDE แตกต่างจากวิธี PTM ตรงที่สามารถวัดระดับอำนาจเหนือตลาดในการส่งออกข้าวของไทยออกมาเป็นค่าตัวเลขได้